

26. VÉGHATÁROZAT.

A lakosságsere tárgyában létesült Magyar-Csehszlovák Vegyesbizottság a Bratislavában megtartott rendkívüli ülészakának április hó 1-én tartott ülésében az ingóságok el- és átszállítása tárgyában az alábbi

26. véghatározatot

hozta.

I.

A Vegyesbizottság 16. és 23. véghatározata hatályát veszti.

II.

Ingóság fogalmának meghatározása.

(1) Ingóság mindaz, ami az ingatlantól állagának sérelme nélkül elválasztható.

(2) Ingatlan alkatrészei (pl. beépített ajtó, ablak, kerítés, élőfa, a telekkel tartósan összekapcsolt ólak, stb.), ha el is választhatók, nem ingóságok.

(3) Ha kétséges, hogy valamely dolog ingóság-e vagy ingatlan, ebben a kérdésben az összeíró bizottság ideiglenesen határoz. evégből az összeíró bizottság mindkét tagozatának tagjai együttesen határoznak. Amennyiben egyhangú megállapodásra nem jutnak, azt a jelenlevő ellenőrző szervek döntenek el, ugyancsak ideiglenes joghatállyal. Határozatuktól függ, hogy

az áttelepülő személy a vitás ingóságokat magával viheti-e vagy sem. Ha megállapodásra nem jutnak, úgy az ügy, végleges eldöntés végett a Vegyesbizottság elé terjesztendő. A határozat meghozataláig a vitás dolog helyén marad.

III.

Az ingóságok átvitele jogának rendezése.

Az áttelepülő személy szabadon magával viheti minden ingóságát, amennyiben a jelen véghatározat vagy későbbi véghatározat másként nem rendelkezik.

IV.

Különleges rendelkezések.

(1) Az 1947. évi augusztus 1. napjáig történt áttelepítés esetében az áttelepülő önálló személy búzából és rozsból, illetőleg ezek örleményeiből a háztartásához tartozó áttelepülő személyek számára megfelelő fejadagot, árpából és tengeriből a magával vitt állatok abraktakarmánvozására, illetőleg hizlalására szükséges, a gazdasági év hátralévő részére eső aránylagos — de legalább egy hónapi időtartamra elegendő — mennyiségben vihet magával.

(2) Az 1947. év augusztus hó 1. napja után történt áttelepítés esetében az áttelepülő önálló személy magával viheti a háztartásához tartozó áttelepülő személyek számára megfelelő, a következő gazdasági évre szóló fejadagot, illetőleg az állatai részére szükséges árpát és tengerit, ugyancsak a gazdasági év hátralévő részére aránylagos mennyiségben.

(3) A felsorolt 4 terményből az áttelepülő vetőmagként olyan terményt vihet át magával, amit az áttelepítés gazdasági évében még elvethet. A Vegyesbizottság az összeírási utasításban állapítja meg az időpontokat, ameddig a vetési időnek megfelelően vetőmagvakat ki lehet vinni. Az áttelepülő által átvihető vetőmagmennyiség annyi lehet, amennyi azon terület, amelyen az áttelepülő bármilyen jogcímen (tulajdonos, hasznélvező, bérlő, stb.) gazdálkodott, búzából és rozsból 40%-ának, árpából 10%-ának, tengeriből 20%-ának bevetéséhez szükséges.

(4) Az áttelepülő, ideszámítva az egyéni cégek tulajdonosait is, irattáraikat magukkal vihetik.

(5) Készpénz, betétek, értékpapírok, valuták és devizák átvitelére vonatkozó intézkedések külön véghatározatban nyernek szabályozást.

(6) Történelmi vagy műemlékek (Egyezmény VI. cikk (3) bek.) az az ingóság minősül, amelyet a történelmi és műemlékek védelmére hivatott szerv történelmi vagy műemléknek tart nyilván. Amennyiben a történelmi vagy műemléket a tulajdonos nem viheti magával, azt szabadon értékesítheti.

(7) Az áttelepülő iparosok, gyárosok és kereskedők — tekintet nélkül a II. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre — gépi berendezésüket, felszerelésüket, szerszámaikat, áru- és anyagkészletüket magukkal vihetik.

(8) Amennyiben előfordult volna, hogy az áttelepülő ingóságai közül az illetékes felvásárló vagy igénybevevő csehszlovák, illetve magyar szervek az ingóságokat igénybe vették vagy átvették és nem fizették volna ki értük a megállapított árat, ilyen esetben még az áttelepítést megelőzően legalább 15 nappal a teljes értéket ki kell fizetni.

(9) Azt a körülményt, hogy a vételárat az áttelepülőnek nem fizették ki, hitelt érdemlően igazolni kell.

Az igazolás kétféle módon történhetik:

a) átvételi elismervénnyel igazolja az áttelepülő, hogy az ingót tőle elvették és ezért nem fizettek, pl. bont kapott, ebben az esetben az ellenértéket a helyszínen ki kell fizetni;

b) ha az igénybevétel ellenérték kifizetése nélkül és elismervény nélkül történt volna, ebben az esetben a bejelentésről jegyzőkönyvet kell az összeíráskor az összeíró bizottságnak felvenni és azt tanúvallomásokkal kell valószínűsíteni.

(10) Ha az összeíró bizottság a tanúvallomás alapján az igénybejelentést elfogadta, akkor az ellenérték kifizetése nélkül átvett ingóságért a megállapított árat a helyszínen azonnal ki kell fizetni.

(11) Ha az összeíró bizottság a kárigény jogossága tekintetében nem egyezik meg, úgy a jegyzőkönyvet a becsatolandó tanúvallomásokkal és az áttelepülő által szükségesnek vélt egyéb iratokkal elbírálás és végleges döntés végett a Vegyesbizottság illetékes tagozatához kell beterjeszteni. A megállapított kártérítési összeget a készpénzek átvételére (transzfer) megállapítandó módokat szerint kell elszámolni.

(12) Az áttelepülő személy a jelen cikk értelmében korlátozás alá nem eső azokat az ingóságokat, amelyeket nem kíván átszállítani, szabadon értékesítheti, vagy azokkal tulajdonjogából kifolyólag másként is rendelkezhetik.

(13) Abban az esetben, ha az összeíráskor a IV. cikk (1) bekezdésében megnevezett 4 terményből nagyobb mennyiség van az áttelepülő készletében, úgy a felvásárlásra illetékes szerv útján gondoskodni kell arról, hogy az áttelepülő a meghaladó készletét felajánlhassa és azt az említett szerv az összeírás előtt kötelezően átvegye és az ellenértéket az átvételkor kifizesse.

V.

Az áttelepülő rendelkezési joga ingóságairól.

(1) Mindkét szerződő fél kötelezettséget vállal annak elősegítésére, hogy az áttelepülő személy amennyiben ez a véghatározat másként nem rendelkezik, összes ingóságaival szabadon rendelkezhessek. A szabad rendelkezési jog nem vonatkozik az ingóságokra a jelen véghatározat hatálybalépése előtt harmadik személy javára bírói intézkedés alapján fennállott biztosítási, kielégítési, zárlati és hasonló jogokra.

(5) Az áttelepülő személy vagyona újabb nemzeti gondnok nem rendelhető ki.

VII.

Ingóságok értékesítése.

(1) Az Egyezmény VI. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően az áttelepítésre kijelölt személyeknek joguk van ingóságaikat akár az áttelepítés, akár utólag meghatalmazottjuk útján, vagyis az áttelepülés után is értékesíteni.

(2) Utólagos értékesítés esetében a befolyt összeg azonban nem fizethető be a készpénz átvételére (transzfer) szolgáló számlára.

VIII.

Egyéb rendelkezések.

A közös elöljáróságok (nemzeti bizottságok) kötelesek az Egyezmény aláírása idejében (1946. február 27.) vagy azt követően az áttelepülő tulajdonát képező állatokra a járlatleveleket kiállítani és kiadni abban az időpontban, amikor az áttelepülésre kijelölt személy azt kéri.

(2) Ha az áttelepülő ingóságai önkényes beavatkozás folytán másoknak birtokába kerültek, ezeket az ingóságokat legkésőbb az összeírás alkalmával vissza kell adni. A visszaadás tekintetében a jelenlevő összeíró bizottságok vagy ellenőrző szervek döntenek s határozatuk végrehajtására karhatalom segítségét vehetik igénybe.

(3) A köztartozásokra szerzett zálogjogok hatályukat veszítik, ezen a címen senkinek az ingósága vissza nem tartható.

VI.

Az áttelepülő ingó és ingatlan vagyona kirendelt nemzeti gondnok (národný správca) kirendelésének megszüntetése és elszámoltatása.

(1) Az áttelepülésre kijelölt vagyona kirendelt nemzeti gondnokok (národný správca) kirendelése azonnali hatállyal megszűnik.

(2) Az illetékes csehszlovák hatóságok kötelesek haladéktalanul gondoskodni arról, hogy a nemzeti gondnok a megmaradt vagyont — a tulajdonos, a tulajdonos által választott két tanú és a kirendelést eszközölő hatóság részéről eljáró közeg jelenlétében — leltárba és jegyzőkönyvbe foglalja és a nemzeti gondnok tevékenységéről haladéktalanul elszámoljon. A nemzeti gondnok a gondnokság megkezdése idejében felvett és a kirendelésének megszűnésekor felvett leltár közötti időben szándékos eljárása, vétkes gondatlansága, vagy pedig mulasztása folytán előálló károkat köteles készpénzben nyomban megfizetni. Az elszámolásnál felvett jegyzőkönyvet két példányban kell kiállítani és annak egy eredeti példányát az áttelepülőnek ki kell adni.

(3) Ha a nemzeti gondnok gondnoksága megkezdésekor nem vettek fel leltárt a kezelésbevevő vagyronról, ebben az esetben a tulajdonos és általa kiállított és hitelt érdemlő két tanú, valamint a kirendelést eszközölő hatóság részéről eljáró közeg jelenlétében felvett jegyzőkönyvbe kell összeírni a vagyonnak azt az állapotát, ami a nemzeti gondnok működésének megkezdésekor az áttelepülő birtokában volt.

(4) A nemzeti gondnok által okozott kárért a leltár szerinti kártérítési összeget a nemzeti gondnok az áttelepülő személynek azonnal, de legkésőbb az áttelepülés előtt 15 nappal kifizetni köteles. Amíg a nemzeti gondnok által okozott kárt a nemzeti gondnok nem egyenlíti ki, az illető nem telepíthető át. Ebben az esetben a csehszlovák állam az áttelepülőnek (iparos, kereskedő, gyáros, ingatlan tulajdonos, stb.) eddigi megélhetésének biztosítása érdekében foglalkozásának zavartalan folytatására minden jogot megad (pl. az iparos, kereskedő, gyáros iparigazolványt és folyamatos áruellátást, a gazdálkodó teljes gazdálkodási lehetőséget). Fentnevezettek teljes jogaikban maradnak mindaddig, amíg a nemzeti gondnok az általa okozott kár teljes összegét ki nem fizeti.

IX.

Záró rendelkezések.

(1) A 23. véghatározatban megállapított összeírási utasításnak, tájékoztató felhívásnak és összeíró íveknek a jelen véghatározatnak megfelelő szövegezését és módosítását a Vegyesbizottság a gazdasági szakbizottság javaslata alapján a legrövidebb időn belül külön véghatározatban állapítja meg. A 23. véghatározatban megállapított nyomtatványok közül a tájékoztató felhívás, az összeírási utasítás, az előzetes összeírási ív és az összeíró íveknek az ingóságokra vonatkozó lapjai nem használhatók és azokat meg kell semmisíteni.

(2) A Vegyesbizottság ugyancsak a legrövidebb időn belül külön véghatározatban gondoskodik a vagyongok átruházásának szabályozásáról.

(3) Mindkét állam a legteljesebb közlekedési és érintkezési szabadságot biztosítja, továbbá személyi biztonságot nyújt az áttelepítés végrehajtását végző személyeknek.

(4) Mindkét állam kötelezi magát arra, hogy az átköltözés sima és zökkenésmentes lebonváltása érdekében kölcsönösen utasítja igazgatási és rendészeti szerveit, hogy a legnagyobb megértéssel, az ellentétek barátságos kiküszöbölésével segítsék elő a zavartalan átköltözést. Az esetleges visszaéléseket a legszigorúbban megtilorlják.

(5) Az eddig meghozott véghatározatoknak a jelen véghatározattal ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

Bratislava, 1947. évi április hó 2-án.

Dr. Péchy s. k.

Berecz s. k.

Dr. Okáli s. k.

Dr. Zátorecký s. k.

(Közzé lett téve a Magyar Közlöny 1947. évi április hó 19.-i 88. és Úradny Vestník 1947. évi május hó 8.-i 24. számában).